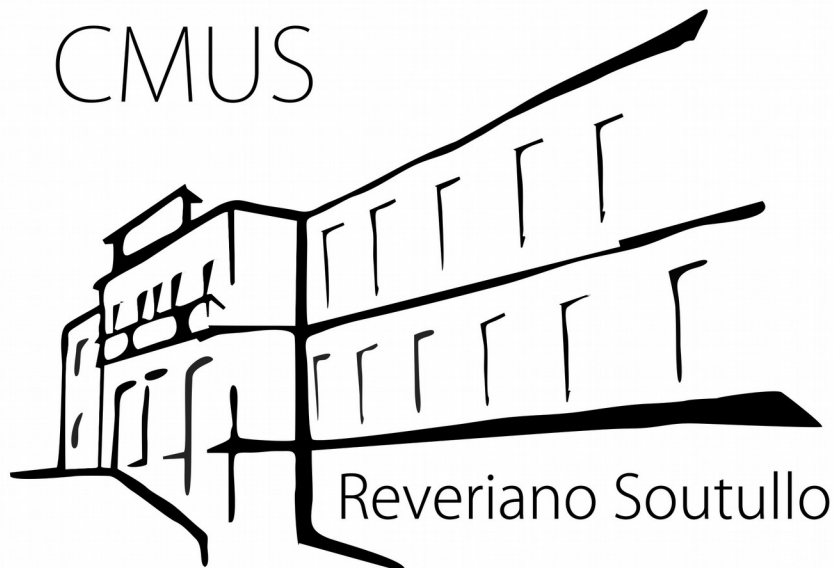

CMUS

Reveriano Soutullo

PROGRAMACIÓN CONXUNTO VENTO-MADEIRA

GrAO PROFESIONAL

DEPARTAMENTO DE CONXUNTO

· TÍTULO I. PRESENTACIÓN DA PROGRAMACIÓN OFICIAL DE CONXUNTO DE VENTO-MADEIRA... 5.	
· CAPITULO 1º. INTRODUCCIÓN	
· CAPITULO 2º. FUNDAMENTACIÓN LEGAL.	
· CAPITULO 3º. A QUEN VAI DIRIXIDA. COÑECEMENTOS PREVIOS	
· CAPITULO 4º. CARACTERÍSTICAS PSICOLÓXICAS E MUSICAIS	
· CAPITULO 5º. INTERDISCIPLINARIEDADE	
· CAPITULO 6º. RELACIÓN COAS ENSINANZAS DE RÉXIME XERAL	
· CAPITULO 7º. TEMPO	
· CAPITULO 8º. ESPAZO	
· TÍTULO II. OBXECTIVOS XERAIS DAS ENSINANZAS MUSICAIS ..... 9.	
· CAPITULO 1º. OBXECTIVOS XERAIS DO GRAO PROFESIONAL	
· TÍTULO III. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS ..... 10.	
· CAPITULO 1º. DO GRAO PROFESIONAL	
· TÍTULO IV. OBXECTIVOS, CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN ..... 11.	
· GRAO PROFESIONAL DA MATERIA DE CONXUNTO	
· TÍTULO V. METODOLOXÍA ..... 11.	
· CAPITULO 1º. PRINCIPIOS METODOLÓXICOS	
· CAPITULO 2º. MÉTODOS DIDÁCTICOS.	
· CAPÍTULO 3º. MODELO DE APRENDIZAXE	
· CAPÍTULO 4º. PROFESORADO	
· TÍTULO VI. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE ..... 15.	
· CAPÍTULO 1º. PREAMBULO	
· CAPÍTULO 2º. ALUMNO EXTRANXEIRO	
· CAPÍTULO 3º. SUPERDOTACIÓN INTELECTUAL	
· CAPÍTULO 4º. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
· TÍTULO VII. TEMAS TRANSVERSAIS ..... 15.	
· CAPÍTULO 1º. EDUCACIÓN EN VALORES	
· CAPÍTULO 2º. TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC’S)	
· CAPÍTULO 3º. ACTIVIDADES CULTURAI S E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS	
· TÍTULO VIII. ACTIVIDADES CULTURAI S E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS ..... 16.	
· CAPÍTULO 1º. ACTOS INSTITUCIONAI S	
· CAPÍTULO 2º. CURSOS E CLASES MAXISTRAIS	
· CAPÍTULO 3º. AUDICIÓNS	
· CAPÍTULO 4º. OUTROS	

-TITULO IX. SECUENCIACIÓN POR CURSOS.....18.

- 9.1 CURSO: 1º GP DE CONXUNTO DE VENTO MADEIRA.
  - 9.1.1 OBXECTIVOS.
  - 9.1.2 CONTIDOS.
  - 9.1.3 AVALIACIÓN.
  - 9.1.4 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA.
  - 9.1.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN.
  - 9.1.6 RECURSOS DIDÁCTICOS.
- 9.2 CURSO: 2º DE CONXUNTO DE VENTO MADEIRA
  - 9.2.1 OBXECTIVOS
  - 9.2.2 CONTIDOS
  - 9.2.3 AVALIACIÓN
  - 9.2.4 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA
  - 9.2.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN PROBA ORDINARIA DO MES DE XUÑO
  - 9.2.6 RECURSOS DIDÁCTICOS

10. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E SEGUIMENTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...] a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Vento Madeira para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

Obxectivos: Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro

Contidos: Validez na súa elección con respecto aos obxectivos formulados e adecuación ao nivel do alumnado

Actividades: Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe

Criterios metodolóxicos: A adecuación e coherencia dos mesmos

Os medios e recursos: Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.

A avaliación: Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos.

Alumnado: A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11. PROCEDEMENTOS PARA REALIZAR A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO.

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

TÍTULO I

PRESENTACIÓN DA PROGRAMACIÓN OFICIAL DE CONXUNTO DE VENTO-MADEIRA

CAPITULO 1º. INTRODUCCIÓN

A presente programación está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación realizada a partir do currículo vixente para a materia de Conxunto de Vento-Madeira dentro do Grao Profesional. Inclúense os obxectivos e contidos, a metodoloxía, a avaliación (criterios e procedementos), materiais e recursos didácticos empregados e directrices de atención á diversidade. Tamén se inclúen certos apartados que, se considera teñen unha importancia vital para que o docente coñeza aos seus alumnos e, desde xeito, poida encauzar máis eficazmente, a acción educativa: características do alumnado, relación cos estudos xerais, relación interdisciplinares, competencias, etc.

No que se refire aos elementos básicos do currículo, a presente programación contempla a secuencia de contidos para os dous anos, nos que se imparte a materia. Tanto os obxectivos como os criterios non se secuencian e, simplemente, respectan os presentes no currículo, xa que son suficientemente concretos. Os criterios de avaliación están formulados segundo os obxectivos asumindo os do currículo. A temporalización trimestral dos contidos non presente presentar unha programación pechada e definitiva, senón un elenco aberto de contidos e enfoques útiles para a formación do alumnado. É, simplemente, unha proposta con diferentes posibilidades á disposición do docente, aberta, variable e flexible.

CAPITULO 2º. FUNDAMENTACIÓN LEGAL

A presente Programación didáctica baséase, en primeiro lugar na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, que incide nas ensinanzas artísticas que teñen como finalidade *proporcionar ao alumnado unha formación artística de calidade*. Por iso, todos os departamentos constituíntes do conservatorio deben mellorar os aspectos que, anteriormente, puideron desatenderse.

Dado que a LOE, concede total liberdade ás comunidades autónomas, a comunidade de Galicia desenvolveu os Decretos 198/2007, e 203/2007 do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do Grao Elemental e Profesional das ensinanzas de réxime especial de música. Este Decreto complementábase co Decreto 223/2010, do 30 de setembro, que establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais en Galicia e a orde do 4 de agosto de 2011 que desenvolve o citado decreto. Por último, é necesario ter en conta a Circular 15/2011 da Dirección Xeral de Educación pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.

CAPITULO 3º. A QUEN VAI DIRIXIDA. COÑECEMENTOS PREVIOS

Dependendo do curso que se trate e da idade á que se acceda ao Conservatorio en Grao profesional, os coñecementos previos adquiriranse no grao elemental, en primaria, na educación infantil ou noutros centros, como escolas de música.

CAPITULO 4º. CARACTERÍSTICAS PSICOLÓXICAS E MUSICAIS

Como pai da psicoloxía moderna, Jean Piaget é a base da programación neste aspecto, tendo en conta o cognitivismo, que considera que a intelixencia actúa por medio de dúas función, sendo cada unha unha adaptación ao medio. Esas dúas funcións, asimilación e acomodación, son complementarias e representan os dous aspectos básicos invariables da intelixencia ao longo da vida.

A teoría piagetiana diferencia catro períodos na vida dun neno:

- **OPERACIÓNS SENSOMOTORAS (DE 0 A 24 MESES).**
- **REPRESENTACIÓNS PREOPERACIONAIS (DE 2 A 7 ANOS).**
- **OPERACIÓNS CONCRETAS (DE 7 A 12 ANOS).**
- **OPERACIÓNS FORMAIS (DE 12 A 15 ANOS).**

A grande parte do alumnado encóntrase na etapa de operación concretas. Os cambios son graduais e non se dan en todos os nenos ao mesmo tempo, polo que haberá momentos nos que non todos os alumnos avancen e evolucionen igual. Será, entón, necesario optar por diversas estratexias de aplicación, segundo as necesidades do momento.

Os alumnos durante este período non poden elaborar teorías xerais e non relacionan tempo e velocidade ata os nove ou dez anos, e ata os doce, non sente a necesidade dun patrón de medida. Necesitará, pois, máis axuda do docente nesta etapa.

O perfeccionamento da técnica instrumental baséase na práctica sistemática e, tal como noutras asignaturas do grao, necesita: saber escoitar, saber ler, saber escribir e reflectirase en facer, sentir, recoñecer/entender.

Desenvolver os contidos en espiral ou círculos concéntricos fai que os elementos básicos estean sempre presentes desde o primeiro momento até o final. A partir de aí, afondaranse ata completar o desenvolvemento pleno desexable para finalizar o grao elemental e acceder ao profesional. A actividade terase en conta como parte do proceso de ensinanza/aprendizaxe, que non se limitará á manipulación e acción externa dos elementos materiais e recursos musicais, senón que consistirá nunha actividade que permita interiorizar experiencias propias e previas. As situacións desexables serán, por tanto, de participación, comunicación, intercambio de ideas, improvisación e manipulación do obxecto sonoro e a música como elemento pedagóxico e estético.

CAPITULO 5º. INTERDISCIPLINARIEDADE

Durante os dous primeiros cursos de grao profesional, tendo en conta as poucas materias que o integran, as relacións interdisciplinares son bastante claras e sinxelas. O instrumento é o eixo sobre o cal se articulan as outras asignaturas. O linguaxe musical é unha materia de tipo funcional, xa que permite avances tanto no instrumento como na educación vocal e auditiva. Non obstante, a relación entre os materiais vai máis alá do feito tan obvio que acabamos de citar: os seus contidos tamén se relacionan entre si.

CAPITULO 6º. RELACIÓN COAS ENSINANZAS DE RÉXIME XERAL

As ensinanzas de réxime xeral comprenden os niveis de educación infantil, educación primaria, educación secundaria e formación profesional. A etapa coincidente co grao profesional é a educación secundaria, que se estende dos doce ata os dezaseis anos e aparece estruturada en tres ciclos de dous anos cada un. A Educación Musical está incluída dentro da Área de Educación Artística, que consta de catro bloques de contido (segundo o Decreto 130/2007), dos que os dous primeiros (Interpretación e creación musical e Escoita) son relativos á Educación

---

Musical. A linguaxe musical aparece como contido transversal a ambos bloques, do mesmo xeito que se reflicte a interpretación vocal, instrumental e corporal.

Máis alá da natureza puramente musical do instrumento, relaciónase con outros códigos e materias que son obxecto de estudo nestas idades, é o que se denomina interdisciplinabilidade. Están: a coordinación, a expresión corporal, relacionadas coa educación física; a expresión oral e escrita; a terminoloxía utiliza na música e a audición en diferentes idiomas, relacionados coa lingua estranxeira; e o estudo do ritmo, agónica, afinación e física do son, que se vinculan á matemática.

CAPITULO 7º. TEMPO

Esta programación didáctica correspóndese coa planificación da materia de conxunto para todo os dous primeiros cursos de grao profesional. Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación recollidos no presente texto repartiranse ao longo dos tres trimestres en quince unidades didácticas. As unidades están pensadas para desenvolverse en dúas sesións de unha hora cada unha. En todas debe traballarse algo de cada bloque de contidos e dos aspectos derivados de cada un deles.

CAPITULO 8º. ESPAZO

A materia impartirase nunha aula do centro. A ratio é de un profesor por alumno; é dicir, que é unha materia individual (excepto nas clases colectivas). A aula dependerá das posibilidades do centro e a distribución do seu interior será con *piano*, *cadeiras de alumnos sen pala e un atril* no centro da aula para favorecer a comodidade, o momento e a expresión e o contacto visual entre o docente e o pianista (sempre que o haxa), a través da coordinación, a supervisión personalizada e o diálogo.

Contarase tamén cunha biblioteca de aula que incluírá libros e partituras necesarias para o desenvolvemento das clases, equipo de música e un estante para uso do alumnado.

Sempre que haxa clases colectivas favorecerase a comunicación, o intercambio de ideas e as agrupacións realizaranse seguindo os criterios que os docentes estimen oportuno e adecuado.

TÍTULO II.
OBXECTIVOS DAS ENSINANZAS

CAPÍTULO 1º. OBXECTIVOS XERAIS DO GRAO PROFESIONAL

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.

b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.

c) Analizar e valorar a calidade da música.

d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.

e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.

f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.

g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.

h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

TÍTULO III.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

CAPITULO 1º. DO GRAO PROFESIONAL

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto. Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.

b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.

c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.

d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.

e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.

f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.

g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.

h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.

i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.

j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.

k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.

l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

TÍTULO IV

OBXECTIVOS, CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN

4.1 GRAO PROFESIONAL DA MATERIA DE CONXUNTO

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, estes pódense consultar no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

TÍTULO V

METODOLOXÍA

CAPITULO 1º. PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

- A) **A ACTIVIDADE:** as cousas apréndense facéndoas; priman os contidos procedimentais.
- B) **UNIDADE ENTRE TEORÍA E PRÁCTICA:** relacionar as materias teórico-prácticas coas instrumentais.
- C) **CREATIVIDADE:** o alumno deberá ser quen de aunar o analizado e sintetízalo nun acto creativo.
- D) **ATENCIÓN PERSOALIZADA:** a alumno nun grupo é un membro activo e alcanza a súa máximo expresión neste clase individual de instrumento.
- E) **SOCIALIZACIÓN:** interpretar en grupo supón un elevado nivel de interacción entre o alumado e unha interdependencia para obter resultados aceptables. Do mesmo xeito deben respectarse as normas de conducta e as directrices do centro.
- F) **INTERDISCIPLINARIEDADE:** hai contidos compartidos no ciclo e no grao.
- G) **GLOBALIZACIÓN:** tendo en conta os coñecementos previos, tanto da educación xeral, como da súa vida (experiencias propias) articularase de xeito máis adecuado a práctica educativa.
- H) **EDUCACIÓN EN VALORES:** fomentando un comportamento óptimo (contidos de natureza actitudinal).
- I) **ENTORNO SOCIO-CULTURAL:** deben terse en conta os recursos que se podan ofrecer: agrupacións (bandas, coros, orquestras, etc.), bibliotecas, hemerotecas, fonotecas, radio, televisión, etc. Do mesmo xeito, facilitaranse os acceso a eles sempre que docente e discente o necesiten.

CAPÍTULO 2º. MÉTODOS DIDÁCTICOS

MÉTODO DE PROXECTOS: propón ao alumno situación complexas para resolvelas de xeito creativo, estimulando a imaxinación, a creatividade e a aplicación das súas experiencias. O alumno parte da globalidade para desmenuzar.

APRENDIZAXE POR DESCUBRIMENTO: con este método o alumno extrae conclusións rexistrando información. Descúbrese o contido, posteriormente tantéase e, por último, interiorízase.

MÉTODO CIENTÍFICO: baseado na práctica e no experimento, introducindo posteriores modificacións á hipótese inicial.

CAPÍTULO 3º. MODELO DE APRENDIZAXE

Emprégase o modelo baseado na *aprendizaxe significativa*, no que o alumno constrúe os conceptos e o seu propio proceso de aprendizaxe. Debido a que é unha materia totalmente práctica baseada nun hábito de traballo constate e diario, supón certa autonomía e autocorrección. Así, desde o punto de vista da intervención pedagóxica, o fundamental é ter presente que o alumno aprende practicando, facendo, vivindo, oíndo, observando e experimentando os aspectos técnicos e expresivos do instrumento (baixo a atenta e coidadosa supervisión do profesor). Por todo isto, é necesario propiciar situación que fomenten a motivación do alumnado, así como a activación constante de coñecementos previos e de relación interdisciplinares, mediante os que se farán vínculos e se irán asentando os novos contidos de cada curso. Falamos, por tanto, dunha organización concéntrica dos contidos ao longo dos catro anos que se prolonga o grao elemental.

CAPÍTULO 4º. PROFESORADO

O papel do profesor é mediador e guía entre a aprendizaxe musical e o alumno. Debe presentar unha actitude positiva ante as dificultades das sesión ou posible desinterese do alumando transmitindo en todo momento un trato cercano, que axude a motivar e contribúa a ter un bo ambiente durante as sesións. É importante que tamén se dea exemplo dos valores que se

---

desexen transmitir e que se amose claridade en todas as exposicións e exemplos de contidos e no desenvolvemento das actividades e procedementos propostos. É indispensable que as sesión sexan ordenadas, posúan unhas pautas de traballo e actuación e se optimice o tempo. Ademais, deberá fomentarse a creatividade e a variedade, dentro da orde das sesións.

TÍTULO VI
ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
CAPÍTULO 1º. PREAMBULO

Tanto o centro, como a aula e a materia deberán ser flexibles e susceptibles de modificarse canto sexa necesario en pro da adaptación a un alumno, que por circunstancias, puidese necesitalo. Sempre que faga falta, o docente favorecerá agrupacións que resulten en grupos máis compensados para facilitar as aprendizaxes daquelas persoas que amosen maior grado de dificultade.

Se é necesario completar este punto, realizarase unha avaliación inicial e, partindo de este punto e do principio de integración grupal, recolleranse datos para efectuar as modificacións pertinentes. Ademais, deben ser plausibles e viables as modificacións, dado que a programación e aberta e flexible.

CAPÍTULO 2º. ALUMNADO ESTRANXEIRO

Os dous problemas mais destacados do tratamento do alumnado estranxeiro veñen dados pola comprensión do idioma e polas tradicións propias da súa cultura. En ocasións, o rexeitamento deste tipo de alumnado a certas actividades ven dado polas costumes da súa cultura (ou pola diferenza cos plans de estudo, nalgunhas zonas exclusivamente ligadas á práctica instrumental). O principio de integración pasa por coidar as actividades formuladas, intentando aproveitar os seus coñecementos sobre determinados aspectos do currículo (por exemplo os referidos a determinados elementos do ritmo, escalas ou sonoridades concretas, compositores do seu país..). No que se refire á comprensión do idioma, e dado o carácter procedimental deste tipo de ensinanzas, non supón un gran obstáculo. En todos os casos procurarase que o alumnado inmigrante participe cos seus compañeiros e compañeiras nas actividades propostas, de forma que a súa integración véxase favorecida.

CAPÍTULO 3º. SUPERDOTACIÓN INTELECTUAL

Defínese ao individuo superdotado como aquel que posúe aptitudes excepcionais e polo tanto, capaz de obter un rendemento superior á media. O Real Decreto 943/2003, polo que se regulan as condicións para flexibilizar a duración dos diversos niveis e etapas do sistema educativo para os alumnos superdotados intelectualmente, trata no seu artigo 9 os criterios xerais para flexibilizar a duración dos diversos graos, ciclos e niveles para os alumnos superdotados intelectualmente, nas ensinanzas de réxime especial. Dita flexibilización consistirá na súa incorporación a un curso superior ao que lle corresponda pola súa idade, sempre que a redución destes períodos non supere a metade do tempo establecido con carácter xeral. Non obstante, e ante casos excepcionais, as Administracións educativas poderán adoptar medidas de flexibilización sen tal limitación; naturalmente, esta flexibilización incorporará medidas e programas de atención específica para dito alumno.

Hai que distinguir entre a superdotación intelectual e o talento. Un suxeito ten talento cando demostra aptitudes excepcionais para unha faceta artística ou cognoscitiva. Polo tanto, xunto ás necesidades educativas dos superdotados, debemos engadir as de aqueles individuos do grupo que teñan talento musical, no sentido de aceleración descrito no R.D 943/2003, ou ben elaborando actividades de ampliación (é decir, de maior dificultade que as previstas para o seu curso), de xeito que poda render segundo as súas propias capacidades.

CAPÍTULO 4º. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

A atención á diversidade chega ao seu máximo exponente ao tratar ao alumnado con necesidades educativas especiais. Este tipo de discentes son persoas que presentan algún tipo de discapacidade, polo que poden precisar unha adaptación dos recursos materiais, ou unha adecuación dos elementos do currículo (reformulación dos obxectivos, coa conseguinte adaptación dos contidos e dos criterios de avaliación).

É evidente que a aptitude do individuo non está en relación coa discapacidade que sufra, xa que como facultade humana, a música provoca na persoa unha resposta gratificante, debida á sensibilidade. Pero ademais, no alumnado discapacitado, a música pode ter outros importantes significados, xa que pode paliar esa discapacidade, axudando no proceso de integración, comunicación, estimulación, ou sobre a maneira de asumir o seu problema.

Dadas as características de estas ensinanzas, non se considera na P.D. a existencia de alumnado con discapacidade intelectual, aínda que si con discapacidade física, pero se se dera ese caso tomaríanse as medidas oportunas para solventar ou adaptarse a ese problema, dependendo da discapacidade intelectual.

TÍTULO VII.

TEMAS TRANSVERSAIS

CAPÍTULO 1º. EDUCACIÓN EN VALORES

Con esta programación farase fincapié na educación en valores:

a) Inculcar e fomentar o rechazo a calquera tipo de discriminación baseada en diferenzas de sexo, raza, clase social e ideoloxía e categoría profesional (Educación para a PAZ e Educación para a Igualdade de Oportunidades de ambos sexos e prevención da violencia de xénero): nas clases colectivas, actividades como cantar, favorecen as relación entre o alumnado.

b) Adquisición de hábitos da vida saudable e deportiva (Educación para a Saúde). A respiración , o coñecemento do corpo, as técnicas de relaxación, etc, permiten ao alumnado apreciar a importancia do coidado da saúde.

c) Educación ambiental, respecto pola natureza e os seres vivos.

d) Coñecemento das crenzas, actitudes e valores da nosa tradición e patrimonio cultural. A música en si mesma é patrimonio cultural de todos os pobos. Nestas clases faremos fincapié na tradición propia como a estranxeira, valorando a riqueza da que dispoñemos para formarnos como persoas.

CAPÍTULO 2º. TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC'S)

No referido ás Tecnoloxías da Información e da Comunicación (TIC) , a utilización dos medios informáticos supón un importante complemento para o traballo na aula, ampliando os recursos e procedementos. Tamén pódese pedir aos discentes a busca de información, ou ben críticas de prensa, música de filmes, visita a páxinas web de música clásica, etc.

CAPÍTULO 3º. ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS

O departamento didáctico dentro das disponibilidades do centro, organizará diferentes actividades, co fin de complementar a aprendizaxe da materia, e mediante a participación activa de todo o alumnado.

Ditas actividades consistirán en recitais, concursos temáticos, concertos didácticos, saídas a exposicións, concertos e diferentes actividades relacionadas coa música.

TÍTULO VIII

ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS

Dentro do Proxecto Educativo de Centro do noso Conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o Departamento, agás nas audicións, onde si deberán participar.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio corresponden, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

CAPÍTULO 1º. ACTOS INSTITUCIONAIS

No curso académico 2016/2017 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do Centro. Seguindo esta liña de continuidade o Departamento de Vento colaborará, cando sexa posible, nos seguintes actos:

· **CONCERTO DE APERTURA DO CURSO ACADÉMICO.**

· **CONCERTOS BENÉFICOS:** en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do Centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.

· **CICLOS DE CONCERTOS:** como por exemplo o Ciclo de Primavera onde se convida a solistas e agrupacións tanto externas como formadas por membros do claustro.

· **ACTOS DE GRADUACIÓN:** Alumnado que remata os estudos do 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio Centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección e divulgación da nosa tarefa didáctica.

CAPÍTULO 2º. CURSOS E CLASES MAXISTRAIS

Os cursos e clases maxistrais a realizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do Centro.

No caso de que o Departamento teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar. No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

CAPÍTULO 3º. AUDICIÓNS

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, o departamento organizará audicións do alumnado que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso. Ditas audicións serán públicas e se realizarán en tres períodos ao longo do curso, coordinadas pola Vicedirección.

Solicitarase dos departamentos colaboración para a elaboración de calendarios coas propostas de datas para organizar as diferentes audicións ao longo do curso. Estas propostas serán estudadas pola Vicedirección para poder adxudicar datas, espazos e horarios definitivos.

O Departamento de Vento organizará como mínimo tres audicións, que poderán ser tanto de aula como no auditorio do Centro, ao longo do curso nas que o alumnado deberá participar interpretando as obras programadas como mostra do traballo realizado na clase.

CAPÍTULO 4º. OUTROS

O Centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos como os concertos pedagóxicos, concertos no Auditorio Municipal do Concello de Pontareas, entre outros. O Departamento de Vento colaborará na medida do posible motivando e preparando ao alumnado para que participe nestas actividades.

9. SECUENCIACIÓN POR CURSOS

A materia de Conxunto de Vento Metal consta de dous cursos que corresponden aos dous primeiros anos do Grao Profesional.

9.1 CURSO: 1º GP DE CONXUNTO DE VENTO METAL

9.1.1 OBXECTIVOS

- a) Interpretar en conxunto obras sinxelas para o coñecemento dos diferentes estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas esixencias de cada obra.
- c) Coñecer as normas básicas que esixe toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia.

- e) Utilizar o son, buscando o equilibrio sonoro do grupo e as necesidades interpretativas.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias básicas para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista cas pezas e obras programadas.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos básicos para a improvisación co instrumento.
- i) Coñecer os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras de diferentes estilos e épocas para o conxunto instrumental de dificultade axeitada a este curso.

9.1.2 CONTIDOS

- a) Práctica da unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
  - b) Práctica da agónica e as dinámicas.
  - c) Estudo dos xestos anacrúsicos para tocar sen director.
  - d) Equilibrio e planos sonoros.
  - e) Control permanente da afinación.
  - f) Desenvolvemento da igualdade e sincronización das emisións e ataques.
  - g) Análise e interpretación de obras do repertorio de conxunto (cuartetos, quintetos, etc.).
  - h) Práctica de conxunto da agrupación.
  - i) Traballo do repertorio básico de conxunto dunha dificultade acorde a este nivel.
  -) Práctica de lectura a primeira vista das obras programadas respectando a articulación, as dinámicas e a afinación.
  - k) Valoración do sistema como marco da interpretación.
- l) Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos instrumentais, para analizar de maneira crítica as características das diferentes versións.

9.1.3 AVALIACIÓN

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.1.3.1 CRITERIOS DE AVALIACIÓN

a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio pre- téndese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.

b) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos anacrúsicos e os necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra de pequena dificultade para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

d) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e a actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.

e) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios

dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.

9.1.3.2 MÍNIMOS ESIXIBLES

Interpretar axeitadamente o repertorio traballado demostrando capacidade de unificación na interpretación entre todos os compoñentes do grupo, equilibrio sonoro entre as partes, afinación, fraseo, sincronización, articulación e dinámicas.

9.1.3.3 PROCEDEMENTOS E FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo de aula, o comportamento e actitude, e a audición.

Como ferramentas de avaliación empregarase o caderno do profesorado e a folla de calibración. No caderno do profesorado quedará recollida a información e valoración do traballo de aula, a responsabilidade, o comportamento, a actitude, e a execución na audición trimestral e ca folla de calibración valorarase a audición trimestral. Poderase utilizar gravacións de audio e vídeo como ferramenta de avaliación complementaria.

FOLLA DE CALIBRACIÓN		
Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20 %	
Adecuación á partitura	20 %	
Interpretación	25 %	
Actitude	15 %	
Calidade do son e/ou afinación	20 %	

9.1.3.4 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

TRABALLO DIARIO DE AULA: 50% DA CUALIFICACIÓN	OBXECTIVO	CONTIDO
a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.	a), b), e), j)	h), i), l)
b) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos anacrúsicos e os necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.	c), d), i)	a), b), c), d), e), f), g)
c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra de pequena dificultade para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.	g)	j)
PROBA E/OU AUDIÇÃO TRIMESTRAL: 40% DA CUALIFICACIÓN	OBXECTIVO	CONTIDO
d) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.	a), b), j)	h), i)
ACTITUDE E COMPORTAMENTO: 10% DA CUALIFICACIÓN	OBXECTIVO	CONTIDO
e) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e a actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.	f), h)	k), l)

Procedemento de Avaliación			
Procedemento de Avaliación	Trabalho diario	Responsabilidade e Actitude	Audição
Porcentaxe	50 %	10 %	40 %
Ferramenta de avaliación	Caderno do Profesorado ou de seguimento da programación		

9.1.4 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de

---

matrícula solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias do curso elevando a proposta o seu departamento.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso actual e ao que aspira a acceder. O profesorado das distintas materias acordarán, a través dun informe de ampliación de matrícula cunha cualificación numérica, as capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.

Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. O informe para ampliación de matrícula será presentado polo xefe de departamento a dirección do Centro previamente o consello escolar.

9.1.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

As medidas de recuperación consistirán na proba ordinaria do mes de maio e a proba extraordinaria de xuño. Estas medidas realizaranse no caso de que o alumnado obteña unha avaliación negativa ou nos casos de perda de avaliación continua por faltas de asistencia.

9.1.5.1 PROCEDEMENTOS DE RECUPERACIÓN ORDINARIOS

Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.1.5.2 PRBAS EXTRAORDINARIAS DE XUÑO

O alumnado que non acade unha cualificación positiva terá a opción de realizar a proba extraordinaria no mes de xuño.

Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.1.6 RECURSOS DIDÁCTICOS

Dependendo do número de alumnos e alumnas e das súas especialidades instrumentais empregaranse dúos, tríos, cuartetos, quintetos, sextetos, septetos e octetos de vento madeira, así como arranxos de obras que permitan alcanzar os obxectivos propostos.

1º curso de Conxunto de Vento Madeira

- Dependendo do número de alumnos e alumnas e das súas especialidades instrumentais empregaranse duos, tríos, cuartetos, quintetos, sextetos, septetos e octetos, así como arranxos de obras que permitan alcanzar os obxectivos propostos.
- Divertimentos 1, 2 , 3 y 4 de Mozart (Trio de clarinetes). • Tango de Albéniz (quinteto de clarinetes).
- Danse of the Mirlitons de Tchaikovsky (cuarteto de flautas)
- Quartet op. 60 de Tcherepnine(cuarteto de flautas)
- Premier quartor de Singelee (cuarteto de saxofones)
- Suite hellenique de Iturralde (cuarteto de saxofones)
- Concerto de Pierre Prowo (tres oboes y dos fagotes)
- Estas obras son orientativas, se podrán utilizar outras de dificultade similar dependendo da formación instrumental.

9.2 CURSO: 2º DE CONXUNTO DE VENTO MADEIRA

9.2.1 OBXECTIVOS

- a) Interpretar en conxunto obras para afondar no coñecemento dos diferentes estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas esixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que esixe toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista cas obras e pezas programadas. h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- i) Realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras de diferentes estilos e épocas para o conxunto instrumental de dificultade axeitada a este curso.

9.2.2 CONTIDOS

- a) Traballo da unidade sonora e a sincronización: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- b) Práctica da agóxica e as dinámicas.
- c) Práctica dos xestos anacrúsicos e expresivos para tocar sen director.

- d) Traballo do equilibrio e planos sonoros sendo conscientes da parte que interpretan en cada momento (melodía, acompañamento, baixo)
- e) Control permanente da afinación.
- f) Desenvolvemento da igualdade e sincronización das emisións e as articulacións.
- g) Análise e interpretación de obras do repertorio de conxunto. (dúos, trios, cuartetos, quintetos, etc.)
- h) Práctica de conxunto da agrupación.
- i) Traballo do repertorio de conxunto dunha dificultade acorde a este nivel.
- j) Práctica de lectura a primeira vista das obras programadas respectando a articulación, as dinámicas e a afinación.
- k) Valoración do sistema como marco da interpretación.
- l) Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos instrumentais, para analizar de maneira crítica as características das diferentes versións.

9.2.3 AVALIACIÓN

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.2.3.1 CRITERIOS DE AVALIACIÓN

a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio pre- téndese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.

b) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos anacrúsicos e os necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra de pequena dificultade para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

d) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e a actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.

e) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.

9.2.3.2 MÍNIMOS ESIXIBLES

Interpretar axeitadamente o repertorio traballado demostrando capacidade de unificación na interpretación entre todos os compoñentes do grupo, equilibrio sonoro entre as partes, afinación, fraseo, sincronización, articulación e dinámicas.

9.2.3.3 PROCEDEMENTOS E FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo de aula, o comportamento e actitude, e a audición.

Como ferramentas de avaliación empregárase o caderno do profesorado e a folla de calibración. No caderno do profesorado quedará recollida a información e valoración do traballo

de aula, a responsabilidade, o comportamento, a actitude, e a execución na audición trimestral e ca folia de calibración valorarase a audición trimestral. Poderase utilizar gravacións de audio e vídeo como ferramenta de avaliación complementaria.

FOLIA DE CALIBRACIÓN		
Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20 %	
Adecuación á partitura	20 %	
Interpretación	25 %	
Actitude	15 %	
Calidade do son e/ou afinación	20 %	

9.1.3.4 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

TRABALLO DIARIO DE AULA: 50% DA CUALIFICACIÓN	OBXECTIVO	CONTIDO
a) Interpretar obras do repertorio de conxunto. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes, así como, a afinación, o fraseo, a articulación e as dinámicas.	a), b), e), j)	h), i), l)
b) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos anacrúsicos e os necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar os seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.	c), d), i)	a), b), c), d), e), f), g)
c) Ler a primeira vista fragmentos dunha obra de pequena dificultade para conxunto de metais. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.	g)	j)
PROBA E/OU AUDIÇÃO TRIMESTRAL: 40% DA CUALIFICACIÓN	OBXECTIVO	CONTIDO
d) Interpretar en público as obras traballadas. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e o estilo da música interpretada.	a), b), j)	h), i)
ACTITUDE E COMPORTAMENTO: 10% DA CUALIFICACIÓN	OBXECTIVO	CONTIDO

e) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e a actitude como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.	f), h)	k), l)
---	---------------	---------------

Procedemento de Avaliación			
Procedemento de Avaliación	Traballo diario	Responsabilidade e Actitude	Audición
Porcentaxe	50 %	10 %	40 %
Ferramenta de avaliación	Caderno do Profesorado ou de seguimento da programación		

9.2.4 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias do curso elevando a proposta o seu departamento.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso actual e ao que aspira a acceder. O profesorado das distintas materias acordarán, a través dun informe de ampliación de matrícula cunha cualificación numérica, as capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.

Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual. O informe para ampliación de matrícula será presentado polo xefe de departamento a dirección do Centro previamente o consello escolar.

9.2.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

As medidas de recuperación consistirán na proba ordinaria do mes de maio e a proba extraordinaria de xuño. Estas medidas realizaranse no caso de que o alumnado obteña unha avaliación negativa ou nos casos de perda de avaliación continua por faltas de asistencia.

9.2.5.1 PROCEDEMENTOS DE RECUPERACIÓN ORDINARIOS

Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.2.5.2 PROBA EXTRAORDINARIAS DE XUÑO

O alumnado que non acade unha cualificación positiva terá a opción de realizar a proba extraordinaria de xuño. Nesta proba o alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda ao curso, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos a interpretar.

9.2.6 RECURSOS DIDÁCTICOS

Dependendo do número de alumnos e alumnas e das súas especialidades instrumentais empregaranse dúos, tríos, cuartetos, quintetos, sextetos, septetos e octetos de vento madeira, así como arranxos de obras que permitan alcanzar os obxectivos propostos.

- Dependendo do número de alumnos e alumnas e das súas especialidades instrumentais empregaranse duos, trios, cuartetos, quintetos, sextetos, septetos e octetos de vento metal, así como arranxos de obras que permitan alcanzar os obxectivos propostos.
- Divertimentos 1, 2, 3 y 4 de Mozart (Trio de clarinetes). • Tango de Albéniz (quinteto de clarinetes).
- Danse of the Mirlitons de Tchaikovsky (cuarteto de flautas) • Quartet op. 60 de Tcherpnine (cuarteto de flautas)
- Premier quartor de Singelee (cuarteto de saxofones) • Suite hellenique de Iturralde (cuarteto de saxofones)
- Concerto de Pierre Prowo (tres oboes y dos fagotes)
- **ESTAS OBRAS SON ORIENTATIVAS, SE PODRÁN UTILIZAR OTRAS DE DIFICULTAD SIMILAR DEPENDIENDO DE LA FORMACIÓN INSTRUMENTAL.**

10. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E SEGUIMENTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...] a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Vento Madeira para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

Obxectivos: Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro

Contidos: Validez na súa elección con respecto aos obxectivos formulados e adecuación ao nivel do alumnado

Actividades: Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe

Criterios metodolóxicos: A adecuación e coherencia dos mesmos

Os medios e recursos: Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.

A avaliación: Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos

Alumnado: A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11. PROCEDEMENTOS PARA REALIZAR A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.